

Het verwerken van 2-componentenhars / putty

Men zegt wel eens dat je het houden van een zeeaquarium "in de vingers" moet hebben. Een van de dingen waar mijn vingers en ik een hele tijd mee geworsteld hebben, is het vasthechten van koralen en dan met name steenkoralen. Er zijn meerdere manieren om onze steenkoralen, groot of klein, een mooie plaats te geven in het aquarium en we kunnen daarbij gebruik maken van handige producten zoals de epoxy-putties. In dit artikel wil ik dan ook mijn persoonlijke ervaring en met het gebruik van deze producten voor het fixeren van steenkoralen samenvatten. Ik hoop dat ze nuttig zullen blijken voor nieuwe mensen in de hobby en hun weg naar succes kunnen verkorten.

Zoals bij velen het geval is, begon mijn ervaring met epoxy's in de lokale aquariumzaak. Begrijpelijkerwijze was er slechts één soort beschikbaar op het rek en ontbrak bij de winkelier zowel de tijd als de gedegen kennis om mij het gebruik grondig uit te leggen. Na het lezen van de Engelse, Franse en tot slot Duitse versie van de ingesloten gebruiksaanwijzing, kon het knoeien beginnen.

Het kneden van de twee staafjes ging eerder moeizaam. Na contact met water ontstond een glibberige massa en al na enkele seconden was het aquariumwater volledig vertroebeld. Ik moet hier meteen bij vermelden dat dit mij verscheidene keren is overkomen met verschillende merken epoxy's, maar dat ik hier nooit rechtstreekse negatieve gevolgen op vissen of lagere dieren van heb kunnen opmerken. Eenmaal een hoopje putti op het levend steen aangebracht, bleken de koralen die ik wilde fixeren niet zo tevreden met de hun toegewezen standplaats en besloten ze aan de wandel te gaan. Bovendien overkwam het mij frequent dat na enkele dagen of weken de binding met het levend steen verloren ging en het koraal dus weer loskwam. Door de tijd heen heb ik evenwel enkele kleine trucs ontwikkeld, die grotendeels de bovenvermelde problemen kunnen vermijden.

Stap 1: de aankoop

Verschiede merken epoxy zijn te verkrijgen. Zij hebben grotendeels dezelfde eigenschappen en verwerking en enkel de kleur verschilt. Dit laatste kan een persoonlijke keuze zijn, maar meestal is men in zijn keuze beperkt door het aanbod van de lokale aquariumzaak.

Welk merk je ook koopt, ga meteen voor twee of drie verpakkingen. De ervaring heeft mij persoonlijk geleerd dat je de

dag van de plakwerken net zoveel epoxy nodig hebt als in de verpakking aanwezig is. Niets is zo frustrerend als dezelfde dag nog of enkele dagen na het fixeren van koralen te moeten vaststellen dat je nog een klein bolletje epoxy nodig hebt om die ene steen nog extra te verstevigen of een losgekomen koraal opnieuw vast te zetten, terwijl het op is... Het is weinig hobbyisten gegeven te wonen met een aquariumzaak om de hoek.

Stap 2: het kneden

Bij het openen van een nieuwe verpakking, kan het kneden van twee gelijke delen putti nog meevallen. Gebruik steeds beschermende handschoenen om epoxy te kneden en te hanteren. Dunne handschoenen van latex of vinyl zijn hierbij aan te raden en zijn overal verkrijgbaar.

Hoe goed de verpakking echter ook gesloten wordt, na enkele weken of maanden zijn de staafjes wat verhard en uitgedroogd. De handen wat bevochtigen vergemakkelijkt het kneden echter niet, integendeel.

Je kan de twee, onvermengde delen putti heel kort (enkele seconden, bv 4 à 5) opwarmen in de magnetron. Hierdoor worden ze soepeler en kunnen ze makkelijker vermengd worden. Meng de epoxy goed door voldoende hard en voldoende lang te kneden. Blijf nog enkele minuten kneden nadat de kleuren zich vermengd hebben. Dit zorgt voor een soepele en vlot verwerkbaar massa met optimale

uitharding. Laat het mengsel droog rusten (bijvoorbeeld op een keukenpapier) en gooi de handschoenen weg.

Stap 3: voorbereiden van de ondergrond

De ondergrond waarop epoxy aangebracht zal worden, moet vrij zijn van vuil en algen. Dit is makkelijker gezegd dan gedaan. Zorg allereerst op voorhand voor voldoende stroming in het aquarium, zodat vuil geen kans heeft neer te slaan op de stenen. Om de ondergrond te reinigen en algenvrij te maken, is gebleken dat een nieuwe tandenborstel die enkel voor aquariumdoeleinden wordt gebruikt het ideale hulpmiddel is.

Wanneer je koralen die al op de zogenaamde "steksteen-tjes" staan, wilt gaan fixeren, vergeet dan ook niet de onderkant van deze steentjes grondig te borstelen. In sommige gevallen zijn deze heel glad aan de onderkant, zodat je deze best op voorhand met een schroevendraaier of een boortje onregelmatiger maakt. Wanneer de epoxy in de putjes wordt geduwd, zal dit leiden tot een betere binding. Grotere koralen of stekken zullen in de epoxy die in het begin nog zacht is, onvoldoende steun vinden om zich recht te houden. Om een frustrerend gevecht met de zwaartekracht te vermijden, worden de grotere exemplaren best met hun stam in een min of meer passende holte geplaatst. Deze kan reeds spontaan in het levend steen aanwezig zijn, maar dient in sommige gevallen zelf gecreëerd te worden. Verwijder daartoe de steen uit het aquarium en boor een kleine opening van een ong. 2 cm diep. Zorg dat de steen na het terugplaatsen in het aquarium stevig ligt.

Stap 4: plaatsen van het koraal.

Hou alle koralen die je wilt plaatsen bij de hand, bijvoorbeeld in een klein emmertje met zeewater. Hou de gemengde epoxy goed droog. Zorg dat de handen goed droog zijn alvorens de putty te hanteren. Gebruik hiervoor een oude handdoek, want opgedroogde epoxy resten zijn niet meer te verwijderen.

Pas op je kledij bij het hanteren van epoxy en de handdoek. Wanneer de handdoek handig over de schouder wordt gehangen om steeds bij de hand te hebben, kunnen epoxyresten op de kledij worden overgedragen. Deze zijn niet meer te verwijderen. Verminder de stroming in het aquarium drastisch tot de epoxy na enkele uren steviger is geworden.

Plaats de koralen eerst op het decor om te proberen. Bekijk het resultaat ook eens van op afstand. Indien de constructie van zichzelf te weinig stabiliteit vertoont, moet er extra ondersteund worden. Chop-sticks of een drinkglas kunnen hiervoor handig zijn, maar vergeet niet op voorhand uitgebreid af te spoelen met warm water.

Om de epoxy aanzienlijk sneller te laten uitharden, kan een gemengde hoeveelheid putty nog even kort in de magnetron worden opgewarmd. Opgelet: het mengsel warmt van binnen op en kan aan de buitenzijde de indruk geven nog koud te zijn! Ikzelf warm een kleine hoeveelheid op per 3 seconden, waarna ik het opnieuw kneed om een goede indruk van de temperatuur te krijgen. Direct gebruiken in het aquarium.

Ik vind het persoonlijk makkelijker om eerst epoxy op de ondergrond aan te brengen, goed aan te duwen en vervolgens het koraal te plaatsen. Gebruik bij het fixeren van (stek)stenen steeds een overvloedige hoeveelheid epoxy, want veel gaat verdwijnen in het onregelmatig oppervlak van het levend steen.

Stap 5: het uitharden.

Laat de stroming nog enkele uren minder hard staan, alvorens weer te normaliseren. Controleer de fixatie van het koraal op het steen pas na 24 uur. Kleine bewegingen "om eens te proberen" voordat de epoxy volledig is uitgehard, zullen aanleiding geven tot loslaten. Ook al heb ik tot op heden nog geen negatieve effecten kunnen vaststellen van het gebruik van epoxy in het aquarium, filter ik wel enkele dagen nadien over actief kool. Beter voorkomen dan genezen.

Slot

Ik denk dat ik, wat het gebruik van epoxy in het aquarium betreft, vrijwel alle beginnersfouten heb gemaakt. Geleidelijk aan heb ik bovenvermelde manier van werken ontwikkeld, waarmee ik nu toch tevreden ben. Ik kan echter nog niet zeggen dat 100% van de gefixeerde koralen ook werkelijk jarenlang gefixeerd blijven.

Bij mondelinge contacten met medehobbyisten is het onderwerp van dit artikel blijkbaar nooit echt een probleem geweest voor anderen. Als dit inderdaad echt zo is, troost ik mij met de gedachte dat ik met deze bijdrage toch nog enkele mensen die even onhandig en onwetend zijn als ik, iets heb kunnen leren.

Hobbyisten die nog extra tips hebben over het gebruik van epoxy voor de fixatie van steenkoralen in het zeewater aquarium zijn steeds welkom op het forum om daar hun ervaringen met iedereen te delen.